

Raymond van Bommel

*School of Mathematics Research
University of Bristol
r.vanbommel@bristol.ac.uk*

Column Wiskundigen in den vreemde

Boston per fiets

In deze rubriek doen wiskundigen verslag van hun ervaringen als wetenschapper in den vreemde. Raymond van Bommel verbleef van 2019 tot 2024 in de Verenigde Staten, waar hij werkzaam was aan het Massachusetts Institute of Technology (MIT). Sinds de zomer van 2024 werkt hij te Bristol in het Verenigd Koninkrijk.

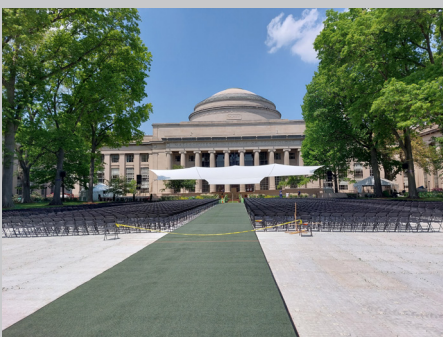
Het was rond de kerst van 2018 toen ik het aanbod kreeg om voor vijf jaar naar het MIT te gaan. Op basis van mijn ervaringen op vakantie in het westen van het land had ik het beeld dat de Verenigde Staten een grote autosnelweg was, waar alles ver weg van elkaar leek. Natuurlijk was het aanbod te goed om af te slaan en wilde ik het wel proberen.

Toen ik daar aankwam, bleek niets minder waar te zijn. Cambridge, waar het MIT is gevestigd, en de grote stad Boston aan de andere kant van de rivier, bleken één van de meest Europese steden in de Verenigde Staten te zijn. Veel mensen verplaatsten zich te voet of op de fiets. Er was zowaar een redelijk functionerend openbaarvervoerstelsel. Ik had een fiets overgenomen van een Nederlandse collega die daar juist wegging en ik voelde me meteen thuis.

Boston en Cambridge zijn erg internationale plekken. Je vindt

er veel mensen uit alle uithoeken van het land en uit de wereld, die afkomen op de goede universiteiten en de grote biowetenschappenindustrie in de regio. Je vindt er dan ook veel goede restaurants met eten uit verschillende delen van de wereld; tevens zijn er clubs en verenigingen voor allerlei activiteiten. Ook het weer is er niet verkeerd. Het is waar dat het daar een stuk warmer of kouder kan zijn, maar het gebeurt niet zo vaak dat het dagen achter elkaar regent en de zon amper verschijnt, zoals in West-Europa.

Vergeleken met de meeste plekken in Europa is het leven in Massachusetts erg duur. De gemiddelde huur voor een studio lag met 2000 tot 2500 dollar per maand een stuk hoger dan in Nederland. Ook de boodschappen waren soms bijna twee keer zo duur. Daar staat gelukkig wel tegenover dat de salarissen over het algemeen ook een stuk hoger en de belastingen lager zijn. Voor ons als kennismigrant is het daarom wel te overzien, maar voor de lokale medewerker van de Dunkin Donuts is het lastig om rond te komen. Voor veel promovendi was dit ook het geval. Promovendi worden in de Verenigde Staten als studenten behandeld en krijgen geen salaris, maar een soms nogal beperkte beurs. In de afgelopen jaren hebben promovendi bij verschillende universiteiten, waaronder ook bij het MIT, zich

verenigd in een vakbond. Hierdoor hebben de promovendi veel betere arbeidsvoorwaarden kunnen onderhandelen. Er lijkt ook langzaam een beweging op gang te komen onder andere academische staf, inclusief postdocs, om zich te verenigen. Dat zal echter nog wel even duren, zeker aangezien het lastig is om postdocs, die vaak voor korte duur bij de universiteit werken, te overtuigen dat het zinvol is om tijd in een vakbond te steken.

Er is met name de eerste jaren van mijn verblijf een hoop gebeurd in de wereld. Er was een coronapandemie waardoor het MIT zo'n anderhalf jaar dicht of slechts onder strenge test- en contactbeperkingen open was en er was een insurrectie na de verkiezingen van 2020. Later is mijn verblijf daar gelukkig in rustiger vaarwater gekomen en heb ik veel van de stad, het land en in het bijzonder de mooie natuur kunnen ontdekken. In mijn vrije tijd heb ik bijvoorbeeld alle 48 bergen in New Hampshire van 4000 voet of meer (ongeveer 1219 meter) beklommen.

Mijn positie was onderdeel van een zogenaamde 'Simons Collaboration'. Binnen deze samenwerking waren tien tot twintig postdocs werkzaam, die in hetzelfde deelgebied van de wiskunde gespecialiseerd waren. De samenwerking werd geleid door zes onderzoekers aan vijf universiteiten. Deze universiteiten lagen op hooguit een paar uur afstand reizen van Boston. Binnen die groep kon iedereen zijn of haar eigen ding doen, maar zijn er ook veel nieuwe samenwerkingen ontstaan. Eén keer per maand troffen we elkaar om ideeën uit te wisselen en te horen waar iedereen mee bezig was.

In deze positie hoefde ik ook geen les te geven. Dit is enerzijds een droom, omdat er dan meer tijd overblijft voor het onderzoek. Anderzijds ondervindt men door het gebrek aan onderwijs geven een groot nadeel bij het solliciteren voor een andere baan aan een universiteit in de Verenigde Staten. Ik kon geluk-

kig wel een aantal 'undergrad' studenten met projecten begeleiden. Die studenten hoefden, in tegenstelling tot Nederlandse bachelorstudenten die een scriptie schrijven, niet per se een eindproduct te leveren waarvoor vervolgens een eindbeoordeling wordt gegeven.

Cultureel gezien zijn er ook wel verschillen te bekennen. Als het gaat om grote socio-economische zaken, zoals de positie van zwarte mensen of inheemse Amerikanen in de Amerikaanse samenleving, gaat men daar net iets anders mee om dan in Nederland. Ik kreeg regelmatig het gevoel dat men het heel belangrijk vond om publiekelijk te erkennen dat er een probleem was, maar dat er vervolgens op institutioneel niveau erg weinig werd gedaan om het te proberen op te lossen. Het basis- en middelbareschoolonderwijs in de Verenigde Staten wordt bijvoorbeeld nog steeds bekostigd vanuit de onroerendezaakbelasting, wat als gevolg heeft dat kinderen van rijke ouders beter onderwijs kunnen krijgen en dat de huizenprijzen enorm zijn opgeblazen in buurten met goede scholen. Ik denk dat we in Nederland toch wel van de Amerikanen kunnen leren om misschien af en toe wat minder vaak weg te kijken van problemen. Ook ben ik van mening dat men in de Verenigde Staten kan leren van de Nederlandse maatschappij, die, ondanks alle problemen die er zijn, toch op een fundamenteel niveau meer egalitair is opgezet.

Hoewel ik graag langer in de Verenigde Staten had willen verblijven, zat mijn verblijf er na vijf jaar helaas weer op. In de zomer ben ik naar het heuvelachtige Bristol in het Verenigd Koninkrijk verhuisd. Dat ligt cultureel, geografisch en meteorologisch natuurlijk een stuk dicht bij Nederland. Ik ben er op het moment van schrijven nog niet lang genoeg om er veel over te berichten, maar het is een leuk nieuw avontuur om in beland te zijn.

